

2009-11-08

Maksymalny zoom psychologiczny

Edit Kaldor pochodzi z Węgier. To emigrantka, która przeniosła się wraz z rodzicami do Stanów Zjednoczonych i tam studiowała teatr i literaturę (w Nowym Jorku). W swych spektaklach takich jak „Or Press Escape” (2002), „New Game” (2004), „Drama” (2005), posługuje się mediami cyfrowymi jako środkami wyrazu. Podczas Spotkań Teatralnych „Okno” można było dwukrotnie zobaczyć jej sztukę „Point Blank” (w Teatrze Współczesnym).

Autorka pokazała w niej zdjęcia wykonane w różnych częściach Europy m.in. w Berlinie, a także bardzo świeże zrobione w Szczecinie na Cmentarzu Centralnym. Narracja była dziełem Nady Gambier poruszającej się po scenie i komentującej prezentowane na dwóch ekranach fotografie. Padły słowa o samotności, ludzkich zachowaniach, o ślepotcie rzeczywistej i metaforycznej. Odnosząc je do własnej sytuacji bohaterka starała się wyciągać wnioski informując, że dzięki tej wiedzy zamierza wybrać właściwe rozwiązanie dla siebie, dotąd bowiem jej postępowaniem kierowały przypadkowe sytuacje i losowe zdarzenia (random things), czuła się zagubiona, a jej działania nie zawsze miały określony cel.

Tworzy więc w swym komputerze katalog sytuacji i stanów psychicznych, usiłując dociec co sprawia, że ludzie stają się szczęśliwi, co sprawia im radość, a co powoduje że wydają się zrezygnowani, niespełnieni. Zdjęcia są pokazane w dużych wymiarach, w maksymalnym zbliżeniu, można więc na nich dostrzec wiele szczegółów, które są istotne dla interpretacji. Narratorka wybierała poszczególne obrazy na bieżąco zmieniając ich położenie w katalogu. Np. stwierdziwszy, że na jednym z nich można dostrzec kota uznała, że jego właściciel nie jest tak samotny jak uprzednio myślała. Stworzyła więc nowy folder „samotność ze zwierzętami”. Kilka razy również inicjowała interakcje z widownią, (przeprowadzając testy) Zaprezentowała np. zdjęcia różnych ludzi pytając widzów, z którym z nich odważyliby się wsiąść do samochodu, kogo obdarzyliby zaufaniem.

Bez wątplenia zainteresowała większość widzów -bardziej jednak formą niż treścią (idealnie wkomponowując swój przekaz w tematykę tegorocznej edycji „Okna”) Co znamienne, choć głównym składnikiem „Point Blank” są „szpiegowskie fotografie” artystki nie zgodziły się na wykonywanie zdjęć podczas przedstawienia.

Radi Bruch